

Digitální notýsek

V dnešní době jsou různé kapesní počítače a PDA bez klávesnice velice populární. Problém je v tom, že nejsou právě nejlevnější a jen málo lidí si může dovolit dát za takovou "hračičku" přes 10 000 Kč (nepočítáme-li Palm Ille za zhruba 7500 Kč, který se ale těžko shání). Pro ty méně náročné tu jsou digitální diáře, na které se v době počítačů tak trochu zapomíná. Firma Fast nám na vyzkoušení zapůjčila nový digitální diář Casio Pocket View PV-250, který svým vzhledem i některými funkcemi připomíná PDA (Palm) nebo Palm-size PC.

Pocket Viewer je velmi lehký a jeho kryt je z šedostříbrného plastu. Černobílý displej s rozlišením 160 x 160 bodů je chráněn krytem (flipem), který se odkrývá směrem nahoru a lze ho úplně otočit na zadní stranu diáře. Diář se ovládá pouze jedním vícefunkčním tlačítkem, které je na levém boku nahoře, a to nejlépe palcem levé ruky. Ostatní ovládání probíhá pomocí dotykového displeje a tužky.

Firma Casio ve svém produktu použila vlastní proprietární systém a aplikace. Výhodou Pocket Vieweru je to, že je lokalizovaný (tedy až na drobnosti) – nejen že podporuje české znaky, ale také všechny nabídky a popisy jsou v českém jazyce a lokalizovaný je i synchronizační program Pcsync pro Windows. Součástí dodávky je i česká dokumentace. Ne všechny u nás dostupné diáře nebo PDA se tím mohou pochlubit. Přepínat lze bez vypnutí diáře i mezi dalšími jazyky (angličtina, němčina, francouzština a italština).

Pocket Viewer obsahuje všechny aplikace typické pro diáře – tedy aplikace Kontakty, Časový plán, Poznámky, Seznam úkolů, Memo, Výdaje, Konverze měn, Hry a Kalkulačka. Požadované údaje lze také označit jako tajné a jsou přístupné po zadání hesla. V aplikaci Časový plán můžete měnit jeden z režimů zobrazení – den, týden, 1, 2 a 3 měsíce. Ke každé akci pak mohou být zobrazeny podrobnosti a na každou akci můžete být upozorněni. V konkrétním dnu se šikovně zobrazují jen zaznamenané akce, a nikoli celý časový plán rozdělený po hodinách, tak jako například u Palmu. Seznam je tedy přehlednější.

Kontakty jsou rozděleny do kategorií - pracovní, osobní a volitelné. Seznam je řazen podle příjmení, popřípadě podle jména firmy (pracovní kontakty), a v druhém sloupci je telefon. Další podrobnosti jsou vidět až po zvolení konkrétního kontaktu. Pod seznamem jsou záložky s písmeny abecedy, aby se nalezení kontaktu zjednodušilo.

Aplikace se vybírají buď z nabídky pomocí otočného tlačítka (na požadovanou aplikaci nebo i na konkrétní kontakt se tedy dostanete, i když máte k dispozici jen jednu volnou ruku), pomocí výběru dotykovou tužkou, nebo pomocí stisku ikon aplikací, které jsou umístěny pod displejem. Kromě aplikačních tlačítek jsou pod displejem i tlačítka Esc, podsvícení a vypnutí a tlačítko pro zobrazení nabídky.

Údaje dostanete do diáře buď z osobního počítače, nebo pomocí ovládacího pera (které se ukládá na pravé straně přístroje) a softwarové klávesnice. Ta obsahuje i české znaky a vypadá v podstatě jako klávesnice počítače. Rozpoznávání speciálních znaků nebo ručně psaného písma diář nepodporuje. Pro rychlé poznámky psané rukou může posloužit aplikace Memo – v ní můžete na displej načmárat cokoli (i text je ale samozřejmě pouze obrázek). K dispozici jsou kromě tužky i další kreslicí nástroje, jako přímkový a čtverec.

Samozřejmě je snazší psát delší texty na počítači (pokud už je někdo právě tam nemá), a do diáře se pak mohou snadno převést. Pro přenos dat slouží aplikace nazvaná PC Sync pro Windows. V této aplikaci si můžete také udržovat kontakty, poznámky a podobně, které se v případě potřeby synchronizují s údaji v diáři. Stačí diář vložit do stojánku připojeného k sériovému portu a stisknout tlačítko Start, které je na něm umístěno. Pro vedení údajů v kalendáři můžete použít i například Scheduler+ (podpora dalších programů, jako Outlooku 2000, by byla výhodná), u kontaktů jsou zase podporovány různé typy importů, takže údaje vedené v jiných aplikacích nemusíte přepisovat. Do diáře můžete přesunout i obrázky.

Pro rychlé zkopírování textů pak slouží aplikace Quick Data Copy – stačí text zkopírovat do schránky (v podstatě z jakékoli aplikace) a poslat pomocí této aplikace do diáře, kde se objeví jako další poznámka. To je šikovná funkce – pro zkopírování několika vět nemusíte spouštět celkovou synchronizaci s PC.

Nevýhodou diáře je to, že další aplikace se do něj nemohou nahrát – kdo ale chce mít po ruce kontakty a časový plán, tomu mohou funkce diáře zcela postačovat. Kapacita paměti, tedy 2 MB, je vzhledem k tomu, že se nemohou nahrávat další aplikace, více než dostatečná. Z počítače jsem si do diáře přesunul všechny své kontakty a volná paměť se snížila jen nepatrně.

Displej diáře je za šera již velmi špatně čitelný, ale naštěstí lze displej podsvítit. Velmi šikovně je víceúčelové tlačítko Action, kterým se diář ovládá – slouží pro rolování i pro potvrzování výběru.

Trochu nepříjemné je to, že pokud píšete nějaký nový záznam, musíte poté zvolit volbu Ulož – jinak se napsané údaje ztratí.

Společnost Casio má s výrobou diářů i kapesních počítačů značné zkušenosti a nový model Casio PV-250X se jí povedl. Množství i kvalita aplikací i paměť jsou dostatečné. Oproti PDA jsou ale samozřejmě možnosti omezené, což ovšem vyvažuje přijatelná cena.

Pavel Trousil

Casio PV-250X

Digitální diář ovládaný tužkou

Paměť: 2 MB

Displej: černobílý, dotykový, podsvícený, 160 x 160 bodů

Napájení: dvě baterie typu AAA

Hmotnost: 145 g

Rozměry: 15,6 x 81,5 x 128 mm

Výrobce: Casio

Poskytl: Fast

Cena: 5730 Kč bez DPH.

AMD Athlon 1000 MHz a Intel Pentium III 933 MHz

Gigahertz

Společnosti AMD a Intel ohlásily 1GHz procesory již před poměrně dlouhou dobou. S jejich dostupností na trhu je to ale zatím slabší a těžko se shánějí i procesory s o něco nižší frekvencí. Do našeho testu procesorů, který vyšel v čísle 5/00, se tedy dostal "pouze" 750MHz procesor Pentium III a 850MHz Athlon. Nyní jsme od firmy AMD získali k testům počítač s 1GHz procesorem a také jsme měli možnost vyzkoušet procesor Pentium III 933 MHz, který nám zapůjčila firma ProCA.

1GHz Athlon jsme dostali ve speciální sestavě, která je určena přímo pro testování a obrazila již kus světa. V této verzi se ale procesor Athlon již asi moc prodávat nebude, protože firma AMD mezitím začala vyrábět nové Athlony s 256KB pamětí cache L2. V testované sestavě nebylo nic ponecháno náhodě – základní deska ASUS K7V-RM totiž obsahovala 384 MB paměti VC (Virtual Channel) SDRAM a v počítači byly zrcadlené disky Quantum Atlas 10K s rozhraním 160/M SCSI, připojené k řadiči MageRAID 200 Express SCSI. Grafická karta nVIDIA Quatro se mohla pochlubit 64 MB pamětí DDR. Sestavu doplňovala 8rychlostní mechanika DVD-ROM Toshiba M130L, síťová karta, bezdrátová klávesnice a myš Logitech. Nešlo tedy rozhodně o běžnou počítačovou sestavu. Na počítači byl nainstalován operační systém Windows NT 4.0. Na něm bohužel neběží náš aplikační testovací program CHIPmark a systém Windows 98 se nám nepodařilo nainstalovat (při instalaci se ohlásila chyba procesoru). K dispozici tedy máme jen výsledky nízkourovňových testů. Ty jsou samozřejmě vysoké – a nic jiného se ani nedalo čekat. Výkon nových gigahertzových Athlonů by přitom měl být ještě vyšší. Nárůst výkonu oproti například 850MHz Athlonu ale není nijak dramatický, zato cenový rozdíl je zatím vysoký. Pokud se 1GHz Athlon v tuto chvíli vůbec sežene, tak stojí přes 50 000 Kč.

Naši tabulku výkonu procesorů jsme mohli doplnit i o další procesor firmy Intel. Společnost ProCA nám totiž zapůjčila 933MHz procesor Intel Pentium III. Gigahertz to sice není, ale je již k němu blízko. Časem by se k nám měly dostat i právě 1GHz procesory, ale zatím se jich skutečně vyrábí málo. 933MHz Pentium jsme otestovali v základní desce s čipovou sadou i820 a se stejnými komponentami, jaké jsme použili při testu procesorů v čísle 5/00. Výsledky aplikačních i nízkourovňových testů najdete v tabulce.

Pavel Trousil

Compaq iPAQ

“i” počítač

Společnost Compaq nedávno uvedla na trh nový počítač nazvaný iPAQ, o kterém se rozhodně nedá říci, že je to běžný osobní počítač. Je jiný především svým designem, provedením a koncepcí. My jsme využili příležitosti a tento nový model jsme si vyzkoušeli.

První, čím iPAQ určitě zaujme, jsou rozměry, design a barva. iPAQ je malý, černostříbrný a vypadá trochu jako startující raketa. Další, co při jeho instalaci zaujme, je absence tradičních vstupně-výstupních portů. iPAQ je totiž jedním z prvních "Legacy-Free" počítačů, tedy počítačů bez dědictví minulosti. O tomto konceptu se mluví již velice dlouho, ale nikdo se do něj příliš nehrnul. I

když je jasné, že starší porty – jako sériový a paralelní – jsou již zastaralé a překonané (sériový port byl snad i u prvního PC), stále se hojně využívají. iPAQ tedy v tomto směru trochu proráží cestu. Nenajdete na něm již zmíněný sériový a paralelní port, ale ani porty PS/2. Vše nahradily porty USB, kterých je dostatek. Tři jsou v zadní části a dva jsou vpředu a je k nim velmi dobrý přístup. K USB portům se připojuje klávesnice a myš s kolečkem, které se k počítači dodávají a barevně k němu ladí.

Další, co v iPAQu nenajdete, je disketová mechanika - opět trochu revoluční krok. Je jasné, že disketa je nespolehlivé a nízkokapacitní médium, ale na druhou stranu se stále používá. Dnes se ale bez ní již obejdeme – je tu počítačová síť a internet, a navíc v kancelářském prostředí může být její absence dokonce výhodná – snižuje se riziko virové infekce nebo možnost odcizení důvěrných dat. Koncepte Legacy Free nepočítá ani se starší sběrnici ISA, a iPAQ nemá dokonce ani jeden rozšiřující slot PCI.

Ale pojďme k tomu, co iPAQ naopak má. Je založen na základní desce s čipovou sadou Intel 810. Deska je osazena buď 500MHz procesorem Celeron nebo 500MHz Pentium III. My jsme dostali na vyzkoušení verzi s procesorem Celeron, která je dále vybavena 64 MB pamětí SDRAM a 4,3GB pevným diskem. Disk je umístěn pod pravým odklopným bokem, kde je i přístup k pamětem. Na základní desce je i integrovaná zvuková karta, jejíž výstupy jsou jak v zadní části, tak na přední straně iPAQu a stejně jako USB porty jsou snadno přístupné. V zadní části je i konektor RJ-45 pro připojení do lokální sítě (ne desce je integrovaná síťová karta). V dolní části se pak nachází malý síťový zdroj (iPAQ má samozřejmě nižší energetické nároky) a také malý monoreproduktor.

Tak úplně bez možnosti rozšíření iPAQ není. Po levé straně je totiž slot pro výměnné moduly (MultiBay). Ten je v základu vyplněn jen plastovým krytem, ale může obsahovat dokoupenou mechaniku CD-ROM nebo DVD-ROM, druhý pevný disk nebo mechaniku LS-120. Stejně moduly se používají i u notebooků Armada firmy Compaq. My jsme vyzkoušeli 4rychlostní mechaniku DVD-ROM. Bez problémů ji lze připojovat a odpojovat i za chodu počítače. Mechaniky v "notebookové" verzi jsou ale samozřejmě nákladnější než mechaniky v běžném provedení. iPAQ je primárně určen do síťového prostředí a počítá se s jeho masovějším nasazením. Nemá tedy cenu každý počítač vybavit například mechanikou CD-ROM, ale jednotlivé počítače mohou sdílet v případě potřeby třeba jen jednu. Připojit se může i za běhu počítače. Pomocí USB jsme zkoušeli připojit i externí disketovou mechaniku (ne přímo určenou k tomuto počítači) a bez problémů pracovala.

Ve světě X86 znamená iPAQ určitý přelom, ale je poctivě přiznat, že jako první vyzkoušel podobnou koncepci Apple u počítače iMAC (počítače mají i podobné jméno). Také iMAC neměl disketovou mechaniku, rozšiřující sloty ani jiné porty než USB. iPAQ ale nemá integrovaný monitor, a tak má uživatel více možností při výběru zobrazovacího zařízení. Velmi se k němu hodí LCD-monitor nebo alespoň monitor s černým krytem. Takovouto elegantní sestavu můžete vidět na obrázku.

Absence některých rozhraní a disketové mechaniky přináší možná některé problémy, ale také mnoho výhod. Konstrukce počítače může být mnohem jednodušší, počítač může být tedy menší a jeho stabilita se zvyšuje – méně zařízení = méně problémů. BIOS a operační systém nemusí zajišťovat chod starších zařízení a například i start systému (iPAQ se dodává se systémem Windows 2000 CZ) je velmi rychlý - do jedné minuty. iPAQ může bez problémů i usnout nebo se hibernovat a jeho start tak může být ještě rychlejší.

Ještě k písmenu "i" v názvu počítače. iPAQ je prezentován jako počítač pro práci s internetem/intranetem a pro provozování kancelářských aplikací. V podstatě jediné, co ho odlišuje od jiných PC připojených k internetu, je klávesnice, která je vybavena speciálními tlačítky, která usnadňují některé operace (tlačítka například spustí browser, vyhledávání a podobně). Jde tedy spíše o to, že iPAQ zvládá přístup na internet bez problémů také. Není tedy k tomuto účelu nutné kupovat mnohem větší, dražší a univerzálnější běžné osobní počítače. S kancelářskými aplikacemi si iPAQ poradí také, i když na systém Windows 2000 je možná 64 MB paměti přece jen málo a příliš velký není ani pevný disk. V našich aplikačních testech získal počítač celkově 196,8 bodů, což není špatný výsledek.

U nás se zatím na náklady na instalaci, provoz a správu tolik nehledí, ale možná se časem začne. Právě iPAQ by měl být v tomto směru výhodný. Jednoduše se instaluje a jeho jednoduchá koncepce a konstrukce snižuje riziko poruchy a zrychluje případný servis. iPAQ je také méně energeticky náročný a je tichý. Navíc počítač ve stejné konfiguraci by se měl dodávat rok, takže firmy se mohou vybavit stejnými počítači, které se pak snadněji spravují.

Jsou tu samozřejmě i určité proti. iPAQ, i když ho lze provozovat samostatně, není určitě ideální domů nebo do menších kanceláří. Jde spíše o něco mezi osobním počítačem a síťovou stanicí a hodí se pro větší podniky, které jím vybaví větší množství uživatelů – pak se jeho výhody teprve projeví. Slabší je samozřejmě možnost upgradu. Absence disketové mechaniky nebo

rozšiřujících slotů (USB zařízení a jejich ovladače ještě ne vždy pracují bez problémů) je také pro někoho nepřijemná, ale od toho tu jsou běžné stolní počítače.

Cena iPAQu zůstala celkem příjemná. U verze, kterou jsme měli možnost vyzkoušet (tedy s 500MHz Celeronem), neměla dokonce původně překročit 20 000 Kč, ale dolar je přece jen silný, a tak cena zůstala mírně nad touto hranicí. Compaq dodává i verzi s 500MHz procesorem Pentium III (má také 128MB paměť a větší disk) a také iPAQy se sériovým a paralelním portem ("Legacy Light"). Jejich cena je samozřejmě vyšší.

Pavel Trousil

Compaq iPAQ

Netradiční kancelářský počítač
Procesor: Intel Celeron 500 MHz, 128 KB cache L2
Čipová sada: Intel 810e
Paměť: 64 MB SDRAM, max. 512 MB
Síťová karta: Intel Pro/100+
Multimediální výbava: AC97 Audio, reproduktor
Pevný disk: Maxtor, 4,3 GB
Rozhraní: 5x USB, RJ-45
Operační systém: Windows 2000 CZ
Rozměry: 16,3 x 26,7 x 37,1 cm
Výrobce/poskytl: Compaq
Cena: 21 990 Kč bez DPH

Palm Portable Keyboard

Leporelo

Přestože Grafitti je velmi elegantní a účelný způsob zapisování informací do Palmu, pro psaní delších textů je přece jenom nepříliš pohodlný. Když společnost Landware vyrobila první externí klávesnici GoType určenou pro organizéry Palm, mnoho jejích uživatelů to přivítalo s potěšením. Ještě více radosti, zvláště českým uživatelům, přinesl fakt, že na této klávesnici se dá psát česky.

Parametry klávesnice GoType, zejména rozměry kláves, které jsou větší než klávesy konkurenčních kapesních počítačů, umožňují pohodlnější psaní, ale celková velikost klávesnice GoType mnohdy také odradila potenciální uživatele od její koupě. Dlouho se na trhu nic nedělo, až se znenadání na WWW stránkách společnosti Think Outside, Inc., objevily informace o zcela nové klávesnici. Při prvním pohledu vypadala futuristicky a u mnoha uživatelů vyvolávala dojem, že jde pouze o prototyp nebo koláž, která je výsledkem nějakého fantasy. Snad největší pochybnosti vyvolávala skutečnost, že klávesnice byla skládací - ve složeném stavu je o něco větší než Palm a v rozloženém stavu stejně velká jako klávesnice běžného notebooku (rozměry kláves jsou 19 mm), s téměř stejným rozložením kláves, jako používá klasický PC.

Tato klávesnice, nazvaná Palm Portable Keyboard, byla poprvé k vidění na letošním Cebitu 2000, a to pouze v zasklené vitrině (patrně ještě nebyly na světě ovladače pro Palm). Souběžně se na tomtéž veletrhu objevila stejná klávesnice pro organizéry Visor a Pocket PC. Nyní je tato klávesnice dostupná i na našem trhu.

Klávesnice je ve složeném stavu uložena v neoprenovém pouzdře uzavíratelném pomocí klasického zipu. Součástí dodávky je také disk CD-ROM se softwarovým ovladačem. Tento ovladač se musí nainstalovat do Palmu a zajišťuje komunikaci Palmu s klávesnicí. Po odsunutí jisticí západky se klávesnice velmi elegantně rozevře, podobně jako dětská knížka. Klávesnice je tvořena ze čtyř částí. Ihned po rozložení jsou na čtyři části rozděleny také klávesy. Jakmile je klávesnice například na stole zcela rozložená do roviny, musíte pomocí postranních úchytů "srazit" klávesy k sobě. Vznikne tak kompaktní klávesnice, na níž není vůbec znát, že je skládací. V horních rozích pak ještě můžete najít otvory, do kterých si můžete odložit tužku. Podle výrobce vydrží klávesnice 7 milionů složení a rozložení.

Klávesnice má celkem 69 kláves. Kromě standardních pro psaní jsou na pravé straně umístěny 4 klávesy pro snadnější spouštění interních aplikací Palmu a s použitím funkční klávesy také pro obsluhu Launcheru (manažeru aplikací nainstalovaných do Palmu). Rozložení ostatních kláves je velmi podobné rozložení kláves na klasické klávesnici pro PC a popisovat jejich funkce je zbytečné. Klávesnice umožňuje psát také speciální znaky, jejichž seznam najdete v manuálu nebo v nápovědě ShortCuts v ovladači Portable Keyboard. Tyto speciální znaky lze vkládat z klávesnice, pokud máte aktivní anglické rozložení kláves. Při použití českého rozložení kláves mohou být některé znaky nedostupné.

Jakmile máte klávesnici rozloženou, je nutné z ní vysunout kolébku, do které se zasouvá Palm.

Ta je skryta v horní části klávesnice. Zde je třeba upozornit na fakt, že klávesnice je dodávána ve dvou verzích. První je určena pro organizéry Palm řady III/IIIe/IIIx/IIIxe/IIIc/VII a pro PalmPiloty s 2MB upgrade na Palm III. Pokud chcete použít tuto klávesnici s PalmPilotem Personal nebo Professional, musíte použít jiný ovladač, který je volně stažitelný na stránkách Palm Computingu. Druhá verze je určena pro Palmy řady V/Vx. Tyto verze se liší pouze konektorem pro zasunutí Palmu.

Společně s klávesnicí dostanete také dvě diskety. Na té první najdete aplikaci "Portable Keyboard driver". Tato aplikace plní funkci základního ovladače a bez její instalace do Palmu vám klávesnice vůbec nebude fungovat. Na druhé disketě najdete aplikaci KeybMap, která umožňuje psát na klávesnici všechny české znaky v kódové stránce 1250 (MS Windows) a umožňuje uživatelům využít klávesového rozložení QWERTZ i QWERTY. Musím však velmi náročné uživatele upozornit, že rozložení některých speciálních znaků (závorky, paragraf...) zcela neodpovídá rozložení kláves na klávesnici pro PC. Velmi jednoduše se však pomocí kombinace kláves můžete přepnout na US rozložení kláves, a potřebné znaky tak máte k dispozici.

Že je tato klávesnice použitelná, svědčí skutečnost, že celý tento článek je psán na ní. Chvilí mi sice trvalo, než jsem si zvykl na kombinaci kláves pro pohyb kurzoru a na to, že speciální klávesy pro spouštění základních aplikací jsou vpravo, a nikoliv nahoře, což bylo doposud standardem. Po napsání delšího textu si však velmi rychle na tuto klávesnici zvyknete a "přiroste" vám k prstům.

Velkou předností této klávesnice je její složitost, a tudíž malá velikost ve složeném stavu. Velikost v rozloženém stavu je pak někde mezi rozměrem klávesnice pro notebook a PC. Výhodou také je, že existuje podpora psaní českých znaků. Klávesnice také nepotřebuje vlastní baterie a má minimální spotřebu. Žádný výrobek není ideální. Profesionálním písařům a písařkám, kteří by chtěli tuto klávesnici používat, doporučuji, aby si ji prakticky vyzkoušeli předem. Každý z uživatelů má jiné nároky a ne všem tato klávesnice může vyhovovat. Na rozdíl od konkurenční klávesnice GoType potřebuje pevnou podložku a nelze ji použít např. při psaní na koleně. Nevýhodou také je, že nepodporuje nabíjení modelů Palm V/Vx/IIIc. Nelze také současně psát a komunikovat přes IrDA port (to však nejde ani u žádné z konkurenčních). Omezené je i použití ve ztížených teplotních podmínkách - spojení 4 částí klávesnice je pomocí plochých vodivých fólií. Dále je možné klávesnici vytknout to, že její klávesy jsou ve vodorovné rovině, na rozdíl od klávesnice GoType, která je má pod mírným sklonem. Cena klávesnice včetně podpory češtiny je v současné době 3800 Kč bez DPH.

Jindřich Klásek

Palm Portable Keyboard

Rozkládací klávesnice pro PDA Palm

Počet kláves: 69

Rozměry ve složeném stavu: 93 x 130 x 20 mm

Rozměry v rozloženém stavu: 352 x 130 x 11 mm

Hmotnost: 224 g

Výrobce: Think Outside, Inc

Poskytl: PDA Planet

Cena: 3800 Kč bez DPH

MA-600 Infrared adapter

Červená cestička

Mobilní telefony vybavené infračerveným rozhraním mohou jednoduše komunikovat s notebookem, který je tímto rozhraním vybaven, nebo ovládat v telefonu vestavěné funkce. Podmínkou k tomu je ale notebook nebo stolní počítač s infračerveným portem. Jestliže v počítači tento port ani jeho podporu nemáte, můžete použít externí MA-600 Infrared adapter, vyráběný firmou Mobile Action Technology Inc.

Adaptér má podobu podlouhlé krabičky na nastavitelné nožce, ze které na horní straně vyčnívají stavové diody indikující zapnutí přístroje a přenos dat. Krabička se jediným kabelem připojí k běžnému sériovému portu počítače a nevyžaduje žádné externí napájení. Aby počítač dokázal IrDA přenos obsloužit, je nutné nainstalovat do systému ovladač, který pak veškerou komunikaci směřuje na příslušný sériový port, kde vytvoří virtuální COM a LPT porty.

Na přiloženém CD najdeme kromě samotného ovladače ještě program Handset Manager ve verzích pro různé mobilní telefony, včetně aktuálních modelů Nokia 7110, 8850, 8210, a dokonce i Ericsson R320. My jsme měli možnost otestovat spolupráci s Nokii 6150 a 7110.

Handset Manager slouží k organizaci telefonního seznamu, SMS zpráv a dalších funkcí z pohodlí osobního počítače. Telefonní seznam se z telefonu jednorázově nahraje a dá se upravovat, mazat či zálohovat bez toho, aby bylo nutné mít telefon stále v dosahu. U telefonu Nokia 7110 lze upravovat i vícenásobná telefonní čísla k jednomu jménu, přesně tak, jak to telefon samotný umožňuje. Po ukončení úprav seznam pošleme do telefonu nazpět. Slabinou tohoto jinak šikovného nástroje je možnost synchronizovat plánované události, například s MS Outlookem, pouze pro mobilní telefon Nokia 7110. Praktická přenosová rychlost je taková, že i rozsáhlé seznamy nebo SMS zprávy se přenesou za několik sekund.

Dostáváme se k další funkci Manageru, ke správci SMS zpráv. Všechny zprávy z telefonu se zařadí do stromového seznamu, podle toho, zda jsou přečtené, nepřečtené, nebo zda teprve čekají na odeslání. Zpracování v PC se obzvláště vyplatí při psaní delších textů nebo při hromadném rozesílání SMS. I tady je třeba po skončení úprav zprávy s telefonem synchronizovat.

Třetí z hlavních funkcí programu je kalendář. Tady se dají naplánovat události, které má telefon později připomenout. V závislosti na typu telefonu se do něj přenáší 25 – 45 nejaktuálnějších událostí.

Hravější část uživatelů jistě uvítá i možnost nahrát si do mobilního telefonu vlastní vyzváněcí melodii, startovací logo či logo operátora mobilní sítě. Tímto nástrojem se dá například startovací obrázek, ale i obrázková SMS zpráva vytvořit z obyčejného obrázku v BMP formátu. Tyto dnes velmi atraktivní položky telefonu se mohou zdarma nahrát do vlastního telefonu, nebo je lze i jako SMS poslat někomu jinému.

Významnou funkcí recenzovaného výrobku je i výrobcem avizovaná možnost komunikace se standardními IrDA zařízeními, jako jsou handheld PC nebo digitální fotoaparáty. Námí zkoušený Palm V se však pomocí tohoto infraportu nedokázal se svým obslužným programem spojit, a to ani s nejnovější dostupnou verzí ovladačů. Podle údajů výrobce by ale tato komunikace měla bez problémů fungovat, což pak samozřejmě několikanásobně zvyšuje užitnou hodnotu infraportu.

Řešení infračervené komunikace pomocí MA-600 je dostatečně snadné, aby svůj telefon zvládl připojit i začátečník. Je škoda, že nám nepracovala komunikace s jiným IrDA zařízením. Adaptér by pak našel ještě širší uplatnění.

Miroslav Stoklasa

MA-600 Infrared Adaptor

Externí adaptér pro infračervený přenos
Komunikační standard: IrDA
Přenosová rychlost: 9,6 Kb/s – 115,2 Kb/s
Rozhraní: sériový port
Příslušenství: program Handset Manager
Rozměry: 80 x 42 x 30 mm
Výrobce: Mobile Action Technology Ltd
Poskytl: Adicom CZ
Cena: 1990 Kč bez DPH

Toshiba Portégé 3440CT

Elegantní placička

Mininotebooky Toshiba řady Portégé nejsou určitě našim čtenářům neznámé. V loňském roce jsme měli v redakci možnost vyzkoušet mininotebook Portégé 3110CT. Vývoj jde ale velmi rychle kupředu a nyní jsou v prodeji opět výkonnější a inovované modely těchto mininotebooků, označené jako 3410CT a 3440CT. Na první pohled se od starších modelů neliší, ale změnami skutečně prošly. My jsme si tentokrát vyzkoušeli model 3440CT, který je vybaven 500MHz procesorem Pentium III, a jeho výkon je tedy velmi dobrý.

I když byl tento procesor vyvíjen speciálně pro mininotebooky, přece jen se zahřívá. Firma Toshiba proto vsadila na u notebooků zatím netypické vodní chlazení (Super Cooling). Teplo je tak kapalinou odváděno od procesoru pod klávesnici, kde je více možností se ho zbavit. Na práci se to nijak nepříjemně neprojevuje a od klávesnice prsty nepálí. Notebook ale teplý samozřejmě trochu je, zvláště pokud ho máte na kolenou.

Co je na mininotebooku Portégé 3440 velmi zajímavé, je použití displeje s rozlišením 1024 x 768 bodů. To je v této kategorii notebooků skutečně zajímavost. Displej má úhlopříčku 11,3" a takového rozlišení bylo možné dosáhnout jen díky tomu, že jde o displej polysilikonový. Ten se kromě vyšší hustoty bodů vyznačuje tím, že spotřebuje méně energie a potřebuje mnohem menší okraje a je tenčí. Tloušťka víka i celého notebooku je tedy velmi malá – celkem jen 2,2 cm. Aby se

takto tenký notebook nerozpadl v ruce, je jeho kryt z magnezia.

Staršímu modelu 3110 jsem vytýkal především to, že se do vlastního notebooku nepodařilo umístit téměř žádný vstupně-výstupní port (kromě jednoho USB portu, infračerveného portu a konektoru modemu - RJ-11). Všechny ostatní porty byly na externím I/O adaptéru, který je poměrně mohutný. Nyní se situace změnila. Model Portégé 3440 již totiž disponuje VGA výstupem. To nutnost neustálého nošení I/O adaptéru trochu snižuje, protože například při prezentaci ho nepotřebujete. Externí disketová mechanika je nyní dodávána ve verzi USB, a tak se nemusí připojovat pomocí speciálního portu jako dříve. Externí I/O adaptér se dodává k mininotebooku stále – obsahuje výstup na monitor, sériový port, paralelní port, USB port, výstup zvukové karty, zásuvku RJ-45 pro připojení do sítě a konektor pro připojení síťového adaptéru. Jediným připojením I/O adaptéru tedy můžete snadno připojit řadu periferních zařízení (myš, klávesnici, reproduktory, monitor...). Náročnější uživatelé si mohou dokoupit i Multimedia Port Replikátor, který obsahuje navíc slot Select Bay pro různá zařízení (například mechaniku CD-ROM).

Další novinkou nového modelu je to, že nyní obsahuje sloty pro dvě karty PC Card Type II (nebo jednu Type III). Starší model měl jen jeden slot. To je opět krok dopředu. Výhrady zůstávají k provedení krytů konektorů. USB port je chráněn gumovým krytem, který se otevírá jen velmi těžko, a plastový kryt konektoru pro připojení I/O adaptéru také není úplně ideální. Oba jsou na pravé straně mininotebooku, kde jsou i výstupy zvukové karty, konektor D-sub pro připojení monitoru a konektor RJ-11 pro připojení tel. šňůry. V zadní části notebooku je totiž baterie, a tak musí být konektory na straně.

Klávesnice je samozřejmě trochu přizpůsobena rozměrům notebooku. Například klávesa P je o něco užší než ostatní a nepříjemně malý je i pravý Shift. Horní řada menších kláves obsahuje funkční klávesy a také klávesy Windows. Jako polohovací zařízení je použit AccuPoint (TouchPoint), pod nímž jsou čtyři ovládací tlačítka.

Oproti mininotebookům testovaným v minulém čísle je Toshiba Portégé o něco tenčí, ale také větší. V podstatě až za ní je totiž poměrně velká Li-Ion baterie a kapacitou 3000 mAh. Na ni ale vydrží notebook pracovat poměrně dlouho, a to dvě a tři čtvrtě hodiny, což je na kategorii mini velmi dobrý výsledek. Dokoupit lze i velkokapacitní baterii, na kterou vydrží notebook pracovat ještě mnohem déle.

Nová Toshiba Portégé je tedy zajímavá v mnoha ohledech – svými rozměry a vzhledem, vodním chlazením procesoru, použitím polysilikonového displeje s vysokým rozlišením a velkou výdrží na baterie. Oproti starší verzi je zde několik pozitivních změn. Někomu by ale na tomto notebooku mohlo vadit přesunutí některých portů na I/O adaptér a samozřejmě cena, která není u Portégé 3440CT jako u exkluzivního zboží nízká.

Pavel Trousil

Toshiba Portégé 3440CT

Velmi tenký a snadno přenosný notebook

Procesor: Pentium III 500 MHz, 256 KB cache L2

Čipová sada: 440MX

Operační paměť: 64 MB SDRAM, max. 192

Grafická karta: S3 Savage/IX, 8 MB SGRAM

Displej: TFT, 11,3", 1024 x 768 bodů

Pevný disk: Toshiba, 6 GB

Zvuková výbava: 16-bit. Sound Blaster Pro kompatibilní, 1x repro, mikrofon

Porty: na notebooku: USB, VGA, RJ-11 (modem), 2x PCMCIA Type II, FIR, zvuk

Porty na I/O adaptéru: sériový, paralelní, VGA, RJ-45 (síť. karta), USB, PS/2, zvuk. výstup

Polohovací zařízení: AccuPoint II

Rozměry: 262 x 231 x 22 mm

Hmotnost: 1,55 kg

Výrobce: Toshiba

Poskytl: CHG Toshiba

Cena: 119 900 Kč bez DPH

Srovnávací minitest pevných disků

IDEshow

Viceméně náhodou se nám během jednoho měsíce sešlo ke krátkému testu hned šest pevných disků. Přestože jsme spojili jejich testy do jednoho článku, nepovažujte toto testování za srovnávací test, stále se jedná o krátkodobý test.

Od firmy Seagate konečně dorazil (a zároveň se i objevil v obchodní síti) disk Barracuda ATA II. Druhá verze výkonného disku má oproti verzi původní vyšší hustotu dat na plotnu (10,2 GB) a vyrovnávací paměť zvětšenou na 2 MB. Při uvedení první verze Barracuda ATA byl tento IDE disk tím nejrychlejším, který byl momentálně na trhu. Nicméně konkurence zabrala, a tak se brzy, opět netrpělivě, čekalo na uvedení druhé verze tohoto disku. Zahájení dodávek se ovšem opozdilo tak, že Barracuda ATA II dnes mírně zaostává za konkurencí. Nicméně cena těchto disků (zvláště 30GB verze) je velmi příznivá, a tak určitě není bez šancí.

Disky IBM si za poslední rok získaly velkou oblibu. Další, vylepšená řada disků Deskstar nese označení 75GXT. Hustota dat na plotnu přesáhla 10 GB; 2MB vyrovnávací paměť je u disků IBM již delší dobu standardem. IBM disky jsou sice dražší než například srovnatelný Seagate, ovšem rozdíl v ceně (cca 300 Kč u 20GB verze) bohatě kompenzuje vyšší výkon.

Maxtor jako by se poslední dobou držel v ústraní. Ovšem řada DiamondMax prochází stále vývojem, a tak dospěla i k modelu DiamondMax Plus 40. S parametry odpovídajícími špičce IDE disků, tedy 10 GB/plotnu, 2 MB vyrovnávací paměti a pochopitelně 7200 ot./min, překonal Maxtor výkonem i disk Seagate Barracuda ATA II.

Výše popsané disky patřily do kategorie výkonných disků pro pracovní stanice. Oproti tomu nový Western Digital Caviar WD450AA s kapacitou 45 GB je i přes svou velkou kapacitu určen do oblasti zvané entry-level PC. Ačkoliv má disk rychlost otáčení ploten jen 5400 ot./min, výkonem nezůstává příliš pozadu za testovaným diskem od Seagate. Je to zásluhou vysoké hustoty dat, která v tomto případě přesahuje 15 GB/plotnu. Cena uvedená v tabulce se zdá být vysoká, ovšem je nutné vzít v úvahu kapacitu. Podle našich informací se zatím jedná o jediný Caviar s takovou hustotou dat. Lze předpokládat, že se zanedlouho objeví i verze s kapacitou 15 i 30 GB, které budou znatelně levnější.

Posledními z popisovaných, a tentokrát i posledními výkonem, jsou disky Quantum Ict 10. Zaostávání ve výkonech je ovšem pochopitelné vzhledem k parametrům a omluvitelné vzhledem k cenám. Ze všech testovaných je totiž tento disk výrazně nejlevnější – za 20GB disk zaplatíte 5072 Kč bez DPH. Quantum Ict 10 se ovšem vyrábí již od kapacity 5,1 GB, která zájemce přijde na cca 3000 Kč. Disk je vybaven pouze 512 KB vyrovnávací paměti.

Udělal jsem si tedy velmi stručný průřez trhem pevných disků. Nerad bych, aby článek vyzněl tak, že například Quantum neumí udělat rychlý disk. Všichni vedoucí výrobci pevných disků mají ve své nabídce IDE disků levnější typy s 5400 ot./min a zároveň dražší, ale výkonnější disky se 7200 ot./min.

V našem testu byl nejrychlejší IBM, těsně následován Maxtorem, který je navíc, byť o velmi málo, dražší. Seagate mírně ztrácí, ovšem mezi první trojicí je nejlevnější, obzvláště 30GB verze vychází cenově velmi příznivě.

Ze dvou testovaných levnějších disků je výkonově lepší Western Digital s 15GB plotnami, ovšem zatím se vyrábí jen ve velké kapacitě. Quantum Ict 10 patří k nejlevnějším typům disků, které lze vůbec v obchodech momentálně zakoupit. Výkon tomu sice odpovídá, v poměru k ceně však není špatný.

Jaroslav Smíšek

Asus AGP-V7700

Nová třída ve 3D

Bez dlouhého ohlašování byl na trh uveden nový grafický čip GeForce2 GTS od společnosti NVIDIA. Následníka GeForce 256 se rychle ujali přední výrobci grafických karet. A tak se velmi záhy objevily první karty s GeForce2 GTS od Creative Labs, společností Leadtek i ASUSTeK. A právě produkt poslední jmenované společnosti, grafická karta AGP-V7700, dorazil jako první do naší testovací laboratoře.

Nejdříve ale stručně o tom, co nového přináší nový čip (správně bych měl psát GPU – Graphic Procesor Unit). Tak tedy nový GPU druhé generace, jak ho NVIDIA honoruje, má několik podstatných vylepšení, z nichž jako nejpodstatnější vidím přechod na 0,18mikronovou technologii. To umožnilo snížit napájecí napětí, tím snížit spotřebu, a tedy i množství odpadního tepla. Následně bylo možné zvýšit frekvenci čipu až na 200 MHz. Bohužel frekvence paměťové sběrnice se zvýšila jen na 166 MHz. Stalo se tak proto, že momentálně prostě nejsou rychlejší paměťové čipy dostupné. Jelikož budou používány pravděpodobně výhradně paměti DDRAM (při použití klasických SDRAM by výkon GPU pozbýval smyslu), jsou data přenášena frekvencí 333 MHz, což představuje 5,3 GB/s. Prostým zvýšením frekvence čipu bylo dosaženo zvednutí "hrubého" výkonu 25 M polygonů/s. Nejsem si tedy tak úplně jist, zdali se jedná o "výrazně vylepšený T&L engine", jak to NVIDIA prezentuje (120/200 = 15/25). Výkon při texturování ovšem doznal změn větších. Ačkoliv

má GeForce2 stejný počet paralelních texturovacích jednotek (pipeline), tedy čtyři, dokáže každá jednotka pokrýt texturou dva body během jediného hodinového cyklu. Se zvýšením frekvence toto vylepšení znamená až neuvěřitelnou hodnotu 1,6 GTextelů/s! Nutno ovšem poznamenat, že se jedná o hodnotu teoretickou.

Hodně se mluví o FSAA (Full-scene Anti-aliasing), tedy o celoobrazovkovém antialiasingu. GeForce2 tento bezpochyby velmi účinný způsob vyhlazování obrazu podporuje. Při FSAA dochází k tomu, že scéna je renderována ve vyšším rozlišení (u GeForce2 dvojnásobném), než jaké je požadováno, a poté je za použití např. bilineárního filtrování přepočítána do rozlišení obrazovky. Zlepšení obrazu je vskutku obrovské. Obraz v rozlišení 640 × 480 bodů má srovnatelnou kvalitu s obrazem minimálně v rozlišení 1024 × 768 bodů. Ovšem, a to je jádro problému, pokles výkonu je u GeForce2 příliš velký na to, aby mohla být tato bezesporu atraktivní funkce běžně používána.

Nyní se však již podívejme na ASUS AGP-V7700. Karta je vybavena 6ns 32MB pamětí DDR SGRAM. Výstup na monitor je přes standardní D-Sub konektor, jiné výstupy ani vstupy karta nemá. V duchu tradice ASUS můžeme ale co nevidět očekávat Deluxe verzi s mnohem většími možnostmi zapojení do domácího videosystému. Chladič použitý na čipu má nezvykle kulatý tvar. Jeho účinnost je velmi dobrá.

Mezi softwarovou výbavu karty patří kromě plných verzí her Drakan a Rollcage ještě CD s několika demoverzemi her, přehrávač videa ASUSDVD 2000, nezbytná Tweak Utility a Asus SmartDoctor, který sleduje teplotu grafického čipu a otáčky ventilátorku a podle toho je schopen snížit pracovní frekvenci čipu, dochází-li k jeho přehřívání.

Výkon karty jsme porovnali s kartou Chaintech Desperado AGP-RI71 s čipem GeForce256 a 32MB DDR SGRAM. Pro testování jsme použili základní desku Micro-Star MS-6301 s čipovou sadou Intel 820, dále 128 MB paměti a procesor Intel Pentium III 933 MHz. Výsledky měření ve hře Quake3 Arena naleznete v tabulce. Všimněte si úbytku výkonu při zapnutí FSAA. Hodnoty jsou při tomto měření pouze do rozlišení 1024 × 768 bodů, protože při tomto rozlišení je scéna renderována v rozlišení 2048 × 1536 bodů, což je maximum karty. Je nepochybné, že výkon GeForce2 je vyšší než výkon GeForce 256. Ve vysokých rozlišeních dosahuje starší GeForce 256 jen asi třetí část výkonu nového čipu.

ASUS AGP-V7700 je kvalitně provedená karta s dobrým softwarovým vybavením a vynikajícími ovladači. Počkáme si ale na srovnání s konkurenčními výrobky se stejným grafickým čipem.

Jaroslav Smíšek

ASUS AGP-V7700

Výkonná multimediální grafická karta.

Grafický čip: NVIDIA GeForce2 GTS DDR

Pracovní frekvence čipu: 200 MHz

Paměť: 32 MB, DDR SGRAM

Pracovní frekvence paměti: 166 MHz

Maximální rozlišení: 2048 x 1536 při true color

RAMDAC: 350 MHz

Podpora API: OpenGL, Direct3D

Software: SmartDoctor, hra Drakan, hra Rollcage, CD s demoverzemi 12 her, ASUSDVD 2000

Výrobce: ASUSTeK Computer

Poskytl: AT Computers

Cena bez DPH: 11 990 Kč